
UNITY AND UNIFORMITY?

JANUARY 7, 2024
YU TORAH MITZION KOLLEL
NILI YARCHEI KALLAH 5784
פ' וארא תשפ"ד

טוב טעם, פרשת עקב (1)

שמע ישראל אתה עבר היום (ט, א).
 נשנית פרשה זו בלשון יחיד, לאמר כי כשם שלא זכו ישראל לקבלת התורה אלא מכח אחדותם, וכמו שדרשו חז"ל ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד, כמו כן ירושת הארץ לא נתנה להם כיחידים אלא הנחיל אותה לכלל ישראל שבכחו להיות אחד, וכשיש מחלוקת ופירוד ח"ו לא יוכלו לרשת הארץ, וזה מה שאמרו חז"ל שנחרב בית המקדש וגלו מארצם בשל שנאת חנם כי אין ישראל זוכים לישיבת הארץ אלא כאיש אחד בלב אחד.

מקדש מרדכי, פרשת ויגש (2)

וירא את העגלות וגו' (מה — כז).
 וברש"י: סימן מסר להם במה הי' עוסק כשפירש ממנו בפרשת עגלה ערופה (וכ"ה בב"ר פצ"ד).

אמנם בדעת זקנים לבעה"ת כ' דיעקב אבינו עסק עם יוסף בפרשת עגלות המשכן דכתי' "שש עגלות צב" (וכ"ה בכמה מדרשים).

מהו המיוחד בפרשת נשיאת המשכן. אלא דבנשיאת המשכן היו שני נשיאים נושאים בבת אחת, והיינו סמל של אחדות באשר אחד לא ראה במשנהו כמתחרה. דוקא פרשה זו ראויה ללמוד עם יוסף ואחיו ללמד על שורש האחדות.

מקדש מרדכי - א / אילן, מרדכי / עמוד 76
 הודפס מאוצר החכמה

ספרי זוטא ז' (3)

ר' שמעון אומר מה ת"ל מאת נשיאי ישראל אלא מלמד שנתנדבו מעצמן והיה קרבן כולן שוה ולא הקריב אחד מהן יותר על חברו שאלו הקריב אחד מהן יותר על חברו לא היה קרבן אחד מהן דוחה את השבת. א"ל המקום אתם חלקתם כבוד אחד לחברו ואני חולק לכם כבוד שנ' ויאמר ה' אל משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום

 אבן עזרא במדבר פרק א (4)

וטעם וחנו בני ישראל כשיחנו בני ישראל. איש על מחנהו הטעם - כל שבט. וטעם איש על דגלו - שלא יתערב שבט דגל עם שבט דגל:

---

 (5) RASHI, BAMIDBAR 2:2

באתת - כל דגל יהיה לו אות מפה נצוה תלויה זו. ת נצו של זה לא נצו של זה, נצו כל אחד כגון אצו הקצוה בחשן, ומתוך כך יכיר כל אחד את דגלו. דבר אחר באותות לצית אצותם באות שמסר להם יעקב אציהסא כשנשאוו ממנרים, שנאמר (צראשית נ, יצ) ויעשו צניו לו כן כאשר נוס, יהודה ויששכר וצולן ישאוהו מן המורת, וראוצן ושמעון וגד מן הדרוס וכו', כדאיתא בתנחומא [צמדצר יצ] צפרשה זו

 תנחומא יתרו (6)

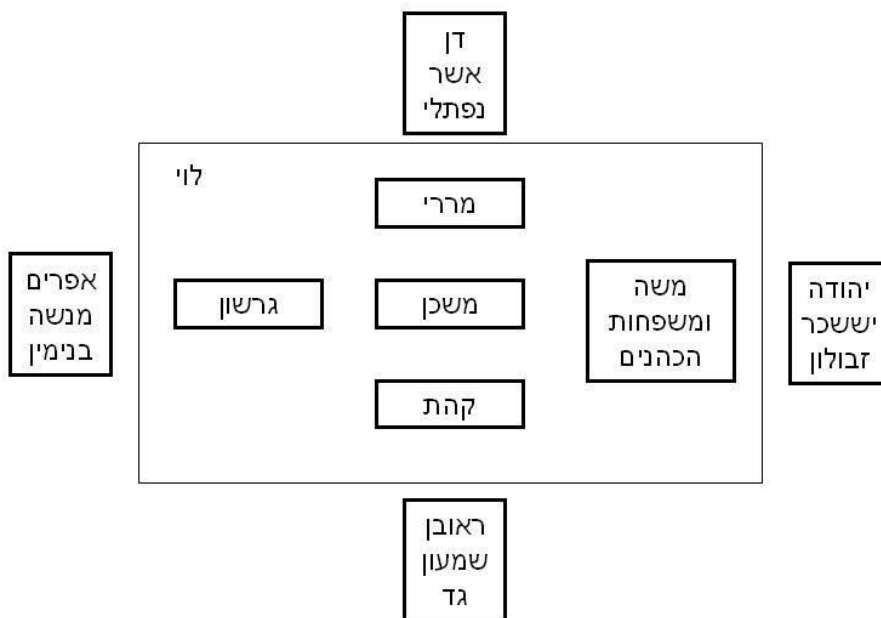
[כה] ויחן שם ישראל, זש"ה צ) דרכיה דרכי נועם וגו', ביקש הקב"ה ליתן תורה לישראל בשעה שיצאו ממצרים, והיו חולקין זה על זה והיו אומרים בכל שעה נתנה ראש ונשובה מצרימה ק), מה כתיב ר) ויסעו מסכות ויחנו באיתם, שהיו נוסעים במריבה וחונים במריבה, כשבאו לרפידים הושוו כולם ונעשו אגודה אחת, ומנין שנעשו כולם אגודה אחת, שנאמר ויחן שם ישראל נגד ההר ויחנו אין כתוב כאן, אלא ויחן, אמר הקב"ה התורה כולה שלום, ולמי אתננה לאומה שאוהבת שלום, הוי כל נתיבותיה שלום ש). (תנחומא ישן יתרו ט)

שד"ל שמות י"ט:ב' (7)

ויחן שם ישראל נגד ההר: אחר שאמר דרך כלל שחנו במדבר, פירש ואמר שחנו נגד ההר אשר במדבר ההוא, והוא הר סיני, כי על שמו נקרא המדבר מדבר סיני וראב"ע (ואחריו רמבמ"ן) חשב כי ויחנו במדבר נאמר על כל ישראל, אבל ויחן שהוא לשון יחיד נאמר על המועטים, והם ראשי המטות והזקנים, שהם חנו נגד ההר מפני כבודם; וזה הבל. כי אמנם הדבור על העם בלשון יחיד אין המכוון בו לדבר על קצת מהם, אבל בהפך הכוונה לדבר על כלל העם בבחינת היותם כלם כגוף אחד (עיין מה שכתבתי בבכורי העתים תקפ"ט עמוד צ' צ"א) והנה כשאמר שחנו במדבר אמר ויחנן בלשון רבים, כי במדבר גדול ורחב ידים היו נראים כיחידים מפוזרים כה וכה, אבל כשאמר שחנו נגד ההר, הנה ההר היה כמרכז לכלם, וכלם פונים אליו, והנה הם אגודה אחת וגוף אחד, כי כלם עיניהם ולבם אל ההר ההוא, שכבר ידעו שהוא הר האלקים, כנראה ממה שכתוב למעלה (י"ח ה') אל המדבר אשר הוא חונה הר האלקים, לפיכך כתוב בלשון יחיד ויחן שם ישראל (כל העם כאיש אחד) נגד ההר.

רמב"ן פרשת תרומה (8)

וסוד המשכן הוא, שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר. וכמו שנאמר שם (לעיל כד טז) וישכן כבוד ה' על הר סיני, וכתוב (דברים ה כא) הן הראנו ה' אלהינו את כבודו ואת גדלו, כן כתוב במשכן וכבוד ה' מלא את המשכן (להלן מ לד). והזכיר במשכן שני פעמים וכבוד ה' מלא את המשכן, כנגד "את כבודו ואת גדלו". והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני. ובבא משה היה אליו הדבור אשר נדבר לו בהר סיני....

(9) RASHI, BEREISHIT 50:13

וישאו אתו בניו - ולא בני בניו, שכך נוס אל ישאו מטתי, לא איש מצרי, ולא אחד מצניכס שהם מצנות כנען, אלא אתם, וקבע להם מקום, שלשה למזרח וכן לארבע רוחות, וכסדרן למסע מחנה של דגלים נקבעו כאן. לוי לא ישא שהוא עמיד לשאת את הארון, ויוסף לא ישא שהוא מלך, מנשה ואפרים יהיו תחתיהם, וזהו (במדבר ז ז) איש על דגלו באותות, באות שמסר להם אביהם לישא מנתו:

(10) THE HOME WE BUILD TOGETHER, P.10

I write as one who believes in the dignity of difference. If we were all the same, we would have nothing unique to contribute, nor anything to learn from others. The more diverse we are, the richer our culture becomes, and the more expansive our horizons of possibility. But that depends on our willingness to bring our differences as gifts to the common good. It requires integration rather than segregation, and that in turn means that we must have a rich and compelling sense of the common good. Without it, we will find that difference spells discord and creates, not music, but noise.

הקדמה

(לספר שער הכולל)

בספר לקוטי אמרים מהרב המגיד דק"ק מעזריטש כתוב בענין הנוסחאות וז"ל ארז"ל י"ג השתחויות היו במקדש נגד י"ג שערים שנרמזו (ביחזקאל מ"ח) לעתיד אי"ה. שער ראובן וגו' ושער הי"ג הכולל כולם (והוא השער הפונה קדים ועיין שקלים פ"ז מדות דף ל"ה ע"ב כ"ב קכ"ב ע"א) והיי"ב שערים הם שער לכל שבט כו' וכנגדן היו השתחויות שהם המשכות כו' והתפלה שיוכל כ"א לעלות לשער שלו כו' והוא כנגד תקון הי"ג ונקה כו'. והנה הארז"ל בהיות נהירין ל"י שבילי דרקיעא למד דעת את העם למי שאינו יודע את שבטו ותקן סדר מלוקט מכמה נוסחאות כידוע לבקיאם. ואם ישאל השואל לאיזה צורך הם י"ג הלא הי"ג כולל כולם וא"כ די בזה לבד. התשובה כי בזמן שהיו יודעים כל שבט ושבט ונוסח השייך לכל שבט ושבט בודאי הי' יותר טוב שכל אחד יכנס בשער שלו והטעם כמוס עמדי. אמנם בזה"ז שאינם יודעים השבטים (יותר טוב שאפילו היודעים שבטם) יכנסו בשער הכולל. והראיה שיש כהנים ולוים בינינו ואיך יהי' לכולם נוסחא אחת עכ"ל השייך לעניננו.

